

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Strategická průmyslová zóna. Přeložka Mojeny – poloha 1. KLPP – Platěnická kultura. Doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

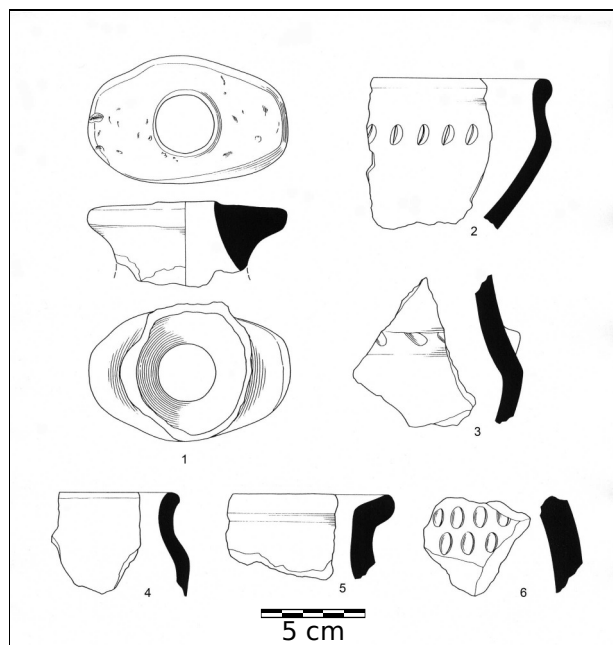
V rámci přípravy území bývalého holešovského letiště na Strategickou průmyslovou zónu Zlínského kraje proběhly dva rozsáhlejší záchranné archeologické výzkumy na přeložce říčky Mojeny (polohy 1 a 2).

Jako polohu 1 jsme označili místo s nálezy z období lužických popelnicových polí, lokalizované na nízkém návrší v nejjihnější části průmyslové zóny. Jde o nenápadnou vyvýšeninu převyšující okolní terén sotva o několik metrů, která byla vzhledem k hydrogeologickým poměrům jedním z mála míst v širším okolí vhodným k zakládání trvalejších lidských sídel. Během měsíce dubna 2009 bylo na ploše inkriminovaného úseku přeložky prozkoumáno 40 archeologických objektů, především z období lužických popelnicových polí, ale také ze starší doby laténské. Intruze v některých objektech (přeslen, štípaná industrie)

Obr. 2. Holešov. Pohled na starolátenský sídlištní objekt K 503.

Abb. 2. Holešov. Blick auf dem Siedlungsobjekt K 503.

Obr. 3. Holešov. Výběr nálezů ze starolátenského objektu K 503.

Abb. 3. Holešov. Auswahl der Funde aus dem Objekt K 503.

Obr. 4. Holešov. Výběr nálezů z objektu K 531.

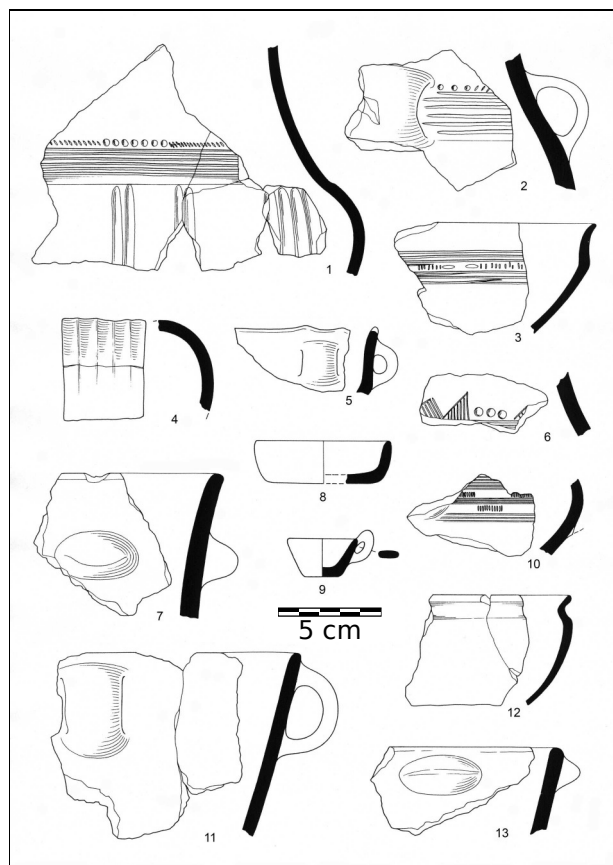
Abb. 4. Holešov. Auswahl der Funde aus dem Objekt K 531.

je neklamnou známkou toho, že poloha byla lidmi využívána minimálně od pozdní doby kamenné, tedy zhruba od poloviny 4. tisíciletí př. n. l. Většinu prozkoumaných objektů lze charakterizovat jako běžné sídlištní jámy, dále síla a sklípky. Pouze dva měly charakter stavební jámy – hliníku. U jednoho z nich (objekt 503 – obr. 2, datovaný do starší doby laténské) nelze vzhledem k nálezu technické keramiky vyloučit, že šlo o objekt výrobního charakteru. Fragment s otvorem, vzdáleně připomíná vzduchovou formu, ale jakému účelu skutečně sloužil, si nepochybujeme říci (obr. 3:1). Co se týká nálezů z objektů lužických popelnicových polí, stojí za zmínku torzo drobné nádoby loďkovitého tvaru (mísa na nožce, poklička?, obr. 4:1) a miniatura koflíku (obr. 5:9). Ve středu prozkoumané plochy, shodou okolností v nejvýše položeném místě tohoto úseku, se nacházela struktura několika kulových jamek. Jsou pravděpodobně pozůstatkem nadzemní stavby, o jejímž charakteru však není možné napsat cokoliv bližšího.

Pavel Fojtík, Miroslav Šmíd

Resumé

Holešov (Bez. Kroměříž). Industriezone. Die Lausitzer Urnenfelderkultur – Platěnice Kultur. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 5. Holešov. Výběr nálezů z objektu K 508.

Abb. 5. Holešov. Auswahl der Funde aus dem Objekt K 508.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Strategická průmyslová zóna. Komunikace západ. KLPP–Platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při skrývce ornice v trase komunikace západ, od silnice z Přítul do Zahnašovic do vzdálenosti cca 250 m směrem k východu, byly pozorovány stopy velmi intenzivního osídlení z průběhu platěnické kultury. Vyznačovaly se četnými shluky mazanice a keramiky, v místě napojení komunikace na zahnašovickou silnici i na ploše několika desítek metrů čtverečních. S podorniční vrstvou v hloubce 40 cm od dnešního povrchu však zcela zmizely. V celém úseku skrývky, tedy na ploše několika 1000 m², nebyl zjištěn objekt zapuštěný do podloží. Absence spráše a vysoká hladina spodních vod si vynutily zvláštní režim využívání prostoru, který se musel obejít bez objektů zapuštěných do podloží.

Miroslav Šmíd

Resumé

Holešov (Bez. Kroměříž). Industriezone. Die Lausitzer Urnenfelderkultur–Platěnice Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

HRUBÁ VRBKA (OKR. HODONÍN)

„Za Bařinou“. Mladší doba laténská (LT C–D). Sídliště. Zjišťovací výzkum.

Na terénní prospekci nedávno objeveném polykulturním sídlišti, intenzivně narušovaném hlubokou orbou, byl v srpnu 2009 proveden drobný zjišťovací výzkum za účelem bližšího poznání charakteru lokality. Jde o mírný svah sevřený dvěma potoky, asi 500 m jihovýchodně od obce.

Před začátkem vlastních terénních prací byla plocha s největší koncentrací mazanice a jiných příznaků narušovaných sídlištních objektů podrobena geofyzikálnímu průzkumu pomocí Cs-magnetometru (P. Milo, FF MU Brno). Na základě vyhodnocení výsledků tohoto měření byla vybrána dvě místa pro umístění zjišťovacích sond, vzdálených od sebe asi 110 m. Jako metodika výzkumu byla zvolena detailní povrchová prospekce obou ploch. Před mechanickým odstraněním vrchní vrstvy ornice následovalo ruční odebrání podorniční vrstvy a posléze exkavace zahloubených objektů na úrovni podloží po přirozených vrstvách, včetně standardní slovní, kresebné, fotografické a geodetické dokumentace. Výplně dvou nejvýraznějších objektů (jednoduchého zahloubeného objektu z doby laténské–obj. 505 a výrobního objektu z doby římské–obj. 507) byly z větší části proplaveny na mobilní plavící lince (P. Kočár, ZČU Plzeň).

V sondě S2 se mimo jiné podařilo zachytit také část jednoduchého zahloubeného objektu bez křivkové konstrukce z doby laténské (k 505). Může se jednat o chatu nebo výrobní objekt. Jeho jižní strana byla narušena meliorační rýhou, dochované rozměry objektu téměř čtvercového půdorysu se zaoblenými rohy byly 325 × 303 cm s delší osou ve směru S–J a mírně se svažujícím dnem v hloubce 32–46 cm. Výplň objektu obsahovala početné zlomky laténské tuhované keramiky, zejména svisle rýhovaných situl a zásobnic, dále tvary zdobené kruhovými kolkami, prstovými důlky a krátkými záseky na plastických lištách, ale také jemné, leštěné na kruhu točené stolní nádoby. Hojně byly i nálezy střepových koleček. Nekeramickou složku inventáře zastupuje několik zlomků skleněných náramků, dva korálky z modrého skla, zlomek železného nože a další zkorodované zlomky neidentifikovaných železných předmětů. Na možnou řemeslnou výrobu v objektu ukazují početné nálezy železné strusky a několik zlomků technické keramiky (tyglíků). Kolekci nálezů doplňují fragmenty zvířecích kostí a dva zlomky z týlní části lidské lebky. Poměrně jednotný náleзовý celek z obj. 505 lze datovat do mladší doby laténské.

Starší reziduum z období časného latěnu (LT A) v tomto objektu představuje nález fragmentu rohatého ucha s kolkovanou výzdobou ze šálku typu Stupava.

Martin Ďuga, Michal Polák, Dagmar Vachútová,
Jaromír Šmerda, Tomáš Zeman

Resumé

Hrubá Vrbka (Bez. Hodonín). „Za Bařinou“. Jüngere Latènezeit (LT C–D). Siedlung. Feststellungsgrabung.